

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

172. Qualiter procedi possit ad pœnam privationis beneficii per sententiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Lott. l. 3. q. 18. n. 201. ubi: non omnibus delictis atrocibus (qualia reputantur omnia, quæ capitalia sunt; capitalia autem censentur, pro quibus à jure imposita est pena ultimi supplicii. Lott. *ibid.* n. 199. & 100. juxta l. 2. ff. de public. Judic. & Menoch. de arbit. casu 265. n. 3.) eadem est per SS. Canones & constitutiones apostolicas privationis pena ipso jure indicta, sed aliquibus duntaxat atrocioribus, prout vel sceleris immanitas, vel frequentior lapsus occasionem ita sentiendi legislatori dedit, ut inde nusquam præteri possit privatio ipso jure ex sola atrocitate, nisi concurrat specialis legis determinatio, quod est regula in omni materia & c.

2. Respondeo secundò: in dubio, dum verba privationis non sunt clara, nunquam præsumitur privatio ipso jure, sed tantum privatio per sententiam. Gonz. gl. 15. n. 153. citans Tiraq. in l. si unquam v. revertatur. à n. 168. (qui etiam n. 136. tradit 76. limitatione hujus regulæ) Gamb. de off. & pot. leg. l. 5. n. 163. Garc. cit. n. 5. citans pro hoc eisdem, quos pro prima responsione citarat. Lott. loc. cit. n. 203. Paris. l. 14. q. 2. n. 4. Pirh. loc. cit. Porro casus, in quibus intrat privatio beneficii ipso jure, uti & in quibus intrat privatio solum per sententiam, vide apud Gonz. gl. 15. *ferè per totum.* Azor. p. 2. l. 7. c. 18. 17. Lell. de justit. l. 2. c. 34. dub. 34. Tond. in qq. benef. p. 1. c. 27. & alios apud Garc. cit. c. 10. n. 6. de quibus in particulari infra.

Questio 171. Vacatio ipso jure per qua verba inducatur?

Respondeo: Illa verba *eo ipso* important privationem à lege ipso jure, & lata sententia absque alio ministerio. Gonz. gl. 56. n. 30. (quamvis autem ibi loquatur de privatione alternativæ, quam incurrit Episcopus; par tamen est ratio de privatione beneficii; cum ipse Gonz. gl. 15. de hac loquens huc remittat) citans pro hoc gl. in c. quam sit. v. *eo ipso.* de elect. in 6. & *ibid.* Franc. super S. ceterum. n. 4. Abb. in c. delictentes. de foro comper. nu. 8. Tiraq. in l. si unquam. c. de revoc. donat. v. revertatur. n. 142. & c. Item per verba *hoc ipso.* Gonz. n. 32. ex Tiraq. ubi antè. Item deficientibus verbis dictis *eo ipso*, vel *hoc ipso* per verba: *privatus existat*: Gonz. *ibid.* n. 33. citans gl. in c. extirpanda. de preb. v. *privatum.* & *ibid.* Host. & Innoc. & c. quia participium presentis temporis regulariter penam ipso jure inducit. Gonz. n. 34. citans Abb. in c. delictentes. num. 8. gl. in c. quoniam. v. *macrone percussum.* de off. Ordinar. Corneum. conf. 246. n. 1. l. 3. Tiraq. ubi antè. à nu. 32. vide eundem Gonz. gl. 15. n. 154. ubi remittit ad Felin. in c. Rodolphus. de rescrip. à n. 24. ubi de hoc plenissime.

Questio 172. Circa privationem beneficii per sententiam, qualiter ad hanc penam procedi possit?

Respondeo: Cum sit pena gravissima & ordinaria, ut dictum, hinc intrat criminalitarum propositio; quòd ad ordinariam penam procedi non potest, nisi contra legitime confessum vel convictum. C. Luca. de benef. d. 75. n. 4. qui tamen subdit *ibid.* nu. 8. quòd, licet de stricto jure, quoties agitur de privatione beneficii jam obtenti, requiratur plena & concludens probatio, & non sufficiat aliquem esse judicatum seu diffamatum; cum id solum attendatur circa inhabilitatem, vel post

positionem ad asssequendum. Veruntamen vehemens diffamatio, ob quam apud populum tale delictum habetur pro certo (ut contingit, quando adsunt indicia indubitata) facile operatur, ut iudices, præsertim magna tribunalia, non improbabili dilateant arbitrium, & rigorosos juris Cancellos transcendant, potissimum ubi agitur de delictis aded scandalosis (agit ibi de defloratione Monialis) sive ubi intrant alia motiva prudentialia. Similia habet d. 76. nu. 11. ubi, quòd ad consulendum delictis & scandalis, intret maxima: *Ordo est ordinem non servare*: ideoque exorbitans rigor adhibetur, in magis præsertim tribunalibus, tanquam in casu exemplari juris cancellos aliquantulum transcendendo.

Questio 173. Effectus seu executio sententia privationis beneficii ob delictum, dum ea alias à jure non intenditur ipso jure, an & qualiter suspendatur, vel non suspendatur?

1. **R**espondeo primò: ab hac sententia tanquam à sententia hominis datur appellatio; sive is ex suppositione criminis notorii puniat. Lott. l. 3. q. 18. n. 53. citans Felin. in c. Rodolphus. de rescrip. n. 37. sive simpliciter declaret factum, ex cujus suppositione lex ipso jure penam irrogat. Lott. n. 54. citans Abb. in c. pervenit. de appellat. n. 6. neque in hoc casu sustinetur appellatio à gravamine legis; cum lex perpetuò sit justa, & neminem gravet; sed tanquam à gravamine illato per iudicem, qui potuit decipi circa factum. Lott. citans Alciat. in l. si qua pena, quocirca interposita provocacione, hoc casu suspenditur executio, donec in judicatum sententia transierit. Lott. num. 56. quòd ubi factum, dicitur sententia fortita suum effectum. Inter ceteros autem modos hunc effectum suspendendi præcipuus ferè est appellatio. Lott. num. 68. etiam temeraria juxta Bald. modò valida sit, id est, non peccet in forma, neque sit prohibita; qualiter in pluribus casibus ea prohibetur vel à lege, vel à rescripto Principis. Lott. à n. 69.

2. Respondeo secundò: In hoc casu prohibita appellacionis, hac non obstante, procedi potest ad executionem, modò tamen illud jure sit liquidum, & nullo modo turbidum; cessante enim, aut turbidà hac prohibitione appellacionis, teneret iudex deferre appellacioni. Lott. à nu. 74. & si is spretà appellacione nitatur exequi tanquam destitutus auctoritate, non intelligitur procedere ut iudex, sed ut privatus; cui proinde privatim & de facto resisti potest. Lott. n. 76. citans Felin. in c. si quando. de off. deleg. n. 2. Innoc. *ibid.* v. *resistere.* Lancellot. de arbitrat. appelland. ampliat. 20. n. 1. modò agatur de judicio irtractabili & irreparabili. Lott. n. 77. citans Felin. ubi antè. Bald. in l. ab executione. c. quorum appellat. non recip. Contra facultatem tamen istam resistendi de facto sufficit velamen justitiæ. Lott. nu. 78. citans Bart. in l. prohibitorium. c. de jure fisci. num. 6. neque admittitur illa resistencia de facto, nisi pro tuenda personà, non autem pro tuenda re vel possessione, ità ut in articulo immisionis in possessionem resistencia illa sit impertinens, & à jure reprobata. Lott. nu. 29. citans Bart. ubi antè. Porro quæ hic dicta de appellacione, quòd ea suspendat executionem, locum etiam habent in casu supplicationis aut recursus, ubicunque supplicatio vel recursus succedit loco appel-